ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (teine koda)

12. mai 2009 *

Kohtuasjas T-410/07,

Jurado Hermanos, SL, asukoht Alicante (Hispaania), esindaja: advokaat C. Martín Álvarez,

hageja,

versus

Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused), esindajad: P. López Fernández de Corres ja O. Montalto,

kostja,

mille ese on tühistamishagi, mis on esitatud Siseturu Ühtlustamise Ameti (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) teise apellatsioonikoja 3. septembri 2007. aasta otsuse (asi R 866/2007-2) peale, mis käsitleb hageja esitatud tähtaja ennistamise taotlust,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

EUROOPA ÜHENDUSTE
ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees I. Pelikánová (ettekandja), kohtunikud K. Jürimäe ja S. Soldevila Fragoso,

kohtusekretär: vanemametnik J. Palacio González,

arvestades 16. novembril 2007 Esimese Astme Kohtu kantseleisse saabunud hagiavaldust,

arvestades Esimese Astme Kohtu presidendi 18. veebruari 2008. aasta määrust kohtuasjas T-410/07 R: Jurado Hermanos *vs*. Siseturu Ühtlustamise Amet (JURADO) (kohtulahendite kogumikus ei avaldata), millega jäeti hageja esitatud ajutiste meetmete kohaldamise taotlus rahuldamata,

arvestades 10. märtsil 2008 Esimese Astme Kohtu kantseleisse saabunud Siseturu Ühtlustamise Ameti vastust,

arvestades 17. detsembril 2008. aastal toimunud kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse taust

1 Café Tal de Costa Rica SA esitas 25. aprillil 1996 Siseturu Ühtlustamise Ametile (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (edaspidi „ühtlustamisamet") ühenduse sõnamärgi JURADO registreerimise taotluse 15. juuni 1957. aasta märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (uuesti läbi vaadatud ja parandatud kujul) klassi 30 kuuluva kohvi ja muude kaupade suhtes.

2 Ühtlustamisamet registreeris taotletava kaubamärgi numbri 240218 all ning Café tal de Costa Rica (edaspidi „kaubamärgiomanik") sõlmis 5. augustil 1998 hagejaga Jurado Hermanos, SL seoses vaidlusaluse kaubamärgiga ainulitsentsilepingu. Selles lepingus, mis sõlmiti samade lepingupoolte vahel 15. aprillil 1996 sõlmitud ainulitsentsilepingu raames, mis käsitles kaht Hispaania kaubamärki ning üht Poola kaubamärki, nähti ette, et litsents kehtib 48 aastat, s.o kuni aastani 2046. Vastavalt nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määruse (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (EÜT 1994, L 11, lk 1; ELT eriväljaanne 17/1, lk 146), muudetud kujul, artikli 22 lõikele 5 märgiti litsentsi andmine ühenduse kaubamärgi registrisse.

3 Vastavalt määruse nr 40/94 artikli 47 lõikele 2 teavitas ühtlustamisamet 26. septembri 2005. aasta kirjaga nii kaubamärgiomanikku kui ka hagejat kui vaidlusaluse kaubamärgi ainulitsentsi saajat, et selle registreeringu kehtivus lõpeb 25. aprillil 2006. Ühtlustamis-

amet selgitas selles kirjas kaubamärgi pikendamise menetlust ning märkis, et sellekohane taotlus tuleb esitada enne 30. aprilli 2006 või hiljemalt 1. novembriks 2006, kuid viimasel juhul tuleb tasuda lisalõiv.

4 Kuna ühtlustamisamet ei saanud ettenähtud tähtaja jooksul pikendamistaotlust, teatas ta 24. novembri 2006. aasta kirjas kaubamärgiomanikule, et kaubamärk on alates 25. aprillist 2006 kaubamärgiregistrist kustutatud.

5 Hageja esindaja esitas 23. märtsil 2007 määruse nr 40/94 artikli 78 alusel tähtaja ennistamise taotluse. Ta märkis, et ei ole 26. septembri 2005. aasta kirja kätte saanud ning sai vaidlusaluse kaubamärgi registreeringu pikendamata jätmisest teada täiesti juhuslikult ühtlustamisameti internetisaiti uurides.

6 Ühtlustamisameti kaubamärgiosakonna 21. mai 2007. aasta otsusega jäeti tähtaja ennistamise taotlus rahuldamata, kuna hageja ei ole võtnud kõiki asjaolude kohaselt nõutavaid meetmeid.

7 Hageja esitas 31. mail 2007 ühtlustamisametile määruse nr 40/94 artiklite 57–62 alusel 21. mai 2007. aasta otsuse peale kaebuse.

8 Teise apellatsioonikoja 3. septembri 2007. aasta otsusega (edaspidi „vaidlustatud otsus") jäeti kaebus rahuldamata, kusjuures apellatsioonikoda ei kontrollinud, kas hageja on täitnud tingimuse võtta kõik asjaolude kohaselt nõutavad meetmed. Apellatsioonikoda leidis sisuliselt, et kuna kaubamärgiomanik ei olnud hagejat selleks vahetult volitanud, ei ole hagejal õigust taotleda vaidlusaluse kaubamärgi registreeringu kehtivuse pikendamist ega sellekohase tähtaja ennistamist.

Poolte nõuded

9 Hageja palub Esimese Astme Kohtul:

– esimese võimalusena tühistada vaidlustatud otsus ning rahuldada ühtlustamisametile esitatud tähtaja ennistamise taotlus;

– teise võimalusena teha otsus kohtuasja sisulise küsimuse kohta, tuvastades, et hageja on vaidlusaluse kaubamärgi registreeringu kehtivuse pikendamise menetluses huvitatud isik;

– mõista kohtukulud välja ühtlustamisametilt.

10 Hageja märkis kohtuistungil Esimese Astme Kohtu küsimusele vastates, et tema teist nõuet tuleb mõista nii, et sellega soovitakse vaidlustatud otsuse muutmist Esimese Astme Kohtu poolt.

11 Ühtlustamisamet palub Esimese Astme Kohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

12 Hageja esitab oma hagi toetuseks kaks väidet, millest esimene põhineb kaitseõiguse ja õiguse olla ära kuulatud rikkumisel ning teine sellel, et määruse nr 40/94 tõlgendamisel on rikutud õigusnormi. Esimese Astme Kohus leiab, et alustada tuleb teise väite kontrollimisega.

Teine väide, mis põhineb sellel, et määruse nr 40/94 tõlgendamisel on rikutud õigusnormi

Poolte argumendid

13 Hageja väidab sisuliselt, et apellatsioonikoda tõlgendas vaidlustatud otsuses määruse nr 40/94 artikli 78 lõiget 1 koostoimes artikli 47 lõikega 1 vääralt, kuna apellatsioonikoda leidis, et olukorras, kus kaubamärgiomanik ei olnud teda kaubamärgi kehtivuse pikendamise taotlemiseks vahetult volitanud, ei ole hageja kaubamärgi kehtivuse pikendamise menetluse osaline.

14 Ühtlustamisamet vaidleb hageja argumentidele vastu.

Esimese Astme Kohtu hinnang

15 Määruse nr 40/94 artikli 78 lõike 1 kohaselt eeldab ühtlustamisametis tähtaja ennistamine esiteks seda, et taotleja on menetletava asja osaline, teiseks, et taotlejal ei ole kõikidest asjaolude kohaselt võetud meetmetest hoolimata olnud võimalik ühtlustamisameti määratud tähtajast kinni pidada, ning kolmandaks, et tähtaja möödalaskmine toob määruse nr 40/94 sätetest tulenevalt vahetult kaasa õiguse kaotamise.

16 Mis puutub esimesse tingimusse, siis võib määruse nr 40/94 artikli 47 lõike 1 alusel pikendamist taotleda kaubamärgiomanik või tema poolt vahetult volitatud isik. Sellest tuleneb, et üksnes kaubamärgiomanikku või tema poolt vahetult volitatud isikut võib pidada pikendamismenetluse osalisteks.

17 Vastupidi hageja väitele ei tulene määruse nr 40/94 artikli 47 lõike 2 esimesest lausest, et ühtlustamisamet peab teavitama registreeritud kaubamärgi omanikku registreeringu kehtivuse lõppemisest üksnes siis, kui kõnealune omanik on pikendamismenetluse osaline. Määruse nr 40/94 artikli 47 lõike 2 teisest lausest, mille kohaselt nimetatud teabe edastamata jätmise korral ei vastuta ühtlustamisamet selle eest, ning komisjoni 13. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ) nr 2868/95, millega rakendatakse nõukogu määruse (EÜ) 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (EÜT L 303, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 189) eeskirja 29 teisest lausest, mille kohaselt teabe edastamata jätmise korral ei mõjuta see registreeringu kehtivuse lõppemist, tuleneb, et määruse nr 40/94 artikli 47 lõike 2 esimene lause näeb ühtlustamisameti suhtes ette teavitamiskohustuse, mis kaasneb asjaomase menetlusega, kuid mis ei anna kaubamärgiomanikule ega teistele isikutele õigusi.

18 Samuti tuleb tagasi lükata hageja argument, mille kohaselt tema ja ühtlustamisameti vaheline kirjavahetus litsentsi registreerimise ning tema ja kaubamärgiomaniku lahkarvamuse kohta tõendab, et ühtlustamisamet pidas teda „kaubamärgitoimikuga seotud osaliseks”. Esiteks ei esine määruses nr 40/94 mõistet „kaubamärgitoimikuga seotud osaline”. Teiseks, seda asjaolu, et ühtlustamisamet pidas hagejaga kirjavahetust,

selgitab see, et viimane on kaubamärgi litsentsisaaja ning seega asjaomase litsentsi registreeringut käsitleva menetluse osaline. Kolmandaks ei ole määruse nr 40/94 sätted ühtlustamisameti poolt muudetavad. Kui ka oleks tuvastatud, et ühtlustamisameti järeldus, mille kohaselt hageja on pikendamismenetluse osaline, on väär, ei piisa nimetatud asjaolust selleks, et muuta hageja menetlusosaliseks.

19 Lõpuks tuleb tagasi lükata hageja argument, mille kohaselt ühtlustamisameti menetlussuunised „Lõppversioon (27.11.2003)" (osa E, peatükk 6 „Pikendamine"), millele ta viitab, sarnastavad registreeringu pikendamise osas kaubamärgi litsentsisaaja juriidiliselt kaubamärgiomanikuga.

20 Esiteks tuleb märkida, et ühtlustamisameti menetlust reguleerivad määruse nr 40/94 ja määruse nr 2868/95 sätted. Mis puutub ühtlustamisameti internetisaidil avaldatud ühtlustamisameti menetlussuunistesse, siis on tegemist üksnes selliste käitumissuuniste normistikuga, mida ühtlustamisamet on enda suhtes ise kehtestanud, ning seega on tingimusel, et need on kooskõlas õigusaktide hierarhias kõrgemal asuvate õigusnormidega, tegemist võimu piiramisega ühtlustamisameti poolt, ja niisiis on tal kohustus käituda enda kehtestatud eeskirjade kohaselt. Need suunised ei saa seevastu teha erandit määruse nr 40/94 ja määruse nr 2868/95 sätetest ning seega tuleb hinnata hageja õigust esitada vaidlusaluse kaubamärgi registreeringu pikendamise taotlus üksnes viimati nimetatud määrusi silmas pidades.

21 Teiseks ei ole hageja esitatud suunistel – peale selle, et on küsitav, kas need on käesolevatele asjaoludele üldse ajaliselt kohaldatavad – seda sisu, mida viimane soovib neile anda. Hageja tsiteeris suuniste punkti 6.3.1 osaliselt, jättes muu hulgas välja lõigu, mille kohaselt „isik, kellel on ühenduse kaubamärgi suhtes registreeritud õigusi ei saa ise pikendamistaotlust esitada, v.a […] kui ühenduse kaubamärgi omanik on teda selleks sõnaselgelt volitanud". Seega ei tulene nendest suunistest, et hageja kui kaubamärgi litsentsisaaja on pikendamistaotluse osas kaubamärgiomanikuga juriidi-

liselt seostatud isik, vaid vastupidi, et nagu igal teisel isikul peab tal pikendamistaotluse esitamiseks olema kaubamärgiomaniku sellekohane sõnaselge volitus.

22 Kuna hageja ei ole ainuüksi selle tõttu, et ta on kaubamärgi litsentsisaaja, kaubamärgi pikendamismenetluse osaline, tuleb kontrollida, kas kaubamärgiomanik on teda volitanud taotlema kaubamärgiomanikule kuuluva registreeringu pikendamist.

23 Selles osas tuleb kõigepealt märkida, et hageja ei ole ühtlustamisameti ega Esimese Astme Kohtu menetluse jooksul sellist kaubamärgiomaniku antud vahetut volitust esitanud. Asjaolu, et ühtlustamisamet ei ole hagejalt sellise volituse esitamist sõnaselgelt palunud, ei oma siinkohal tähtust, kuna nende sätete kohaldamistingimuste esinemist, millele hageja soovib tugineda, tuleb tõendada hagejal, ilma et ühtlustamisamet peaks temalt seda paluma.

24 Seejärel tuleb tagasi lükata hageja väited, mille kohaselt on temal kui ainulitsentsi saajal litsentsi kehtivuse ajal õigus taotleda kaubamärgi pikendamist kui kaubamärgiomanik seda ei tee. On tõsi, et vahetu volitus võib põhimõtteliselt olla sätestatud litsentsilepingus. Käesoleval juhul aga litsentsileping sellekohast sätet ei sisalda. Isegi kui eeldada hageja selle väite tõestust, mille kohaselt tuleb ainulitsentsilepingut tõlgendada nii, et litsentsisaajale on antud volitus taotleda registreeringu kehtivuse pikendamist või et selle põhjal tuleb tuvastada, et asjaomane volitus on antud kaubamärgiomaniku õiguse kuritarvitamise ja rikkumise sanktsioonina, siis tuleb märkida, et see väide on vastuolus määruse nr 40/94 artikli 47 lõike 1 selge sõnastuse ja mõttega, mille kohaselt volitus peab olema vahetu ning eraisikud üksteisele sanktsioone ette ei näe.

25 Samuti ei ole asjassepuutuv hageja argument, mille kohaselt ei ole enne määruse nr 40/94 artikli 47 lõike 3 kolmandas lauses ette nähtud „ajapikenduse" möödumist sellist kohtuotsust võimalik saavutada, mis kohustaks kaubamärgiomanikku andma hagejale registreeringu pikendamise taotlemiseks vahetu volituse. Isegi kui sellise kohtuotsuse saavutamine on tõesti võimatu, ei kaota see asjaolu vahetu volituse olemasolu tingimust, mida näeb ette määruse nr 40/94 artikli 47 lõige 1.

26 Lõpuks, mis puutub hageja argumenti, mille kohaselt on tema huve võimalik haldusmenetluses tsiviilmenetlusest paremini kaitsta, kuna haldusmenetluses on võimalik hoida kaubamärki jõus, siis on tegemist hageja kaalutlustega selle üle otsustamisel, millised juriidilised väited on tema kaubanduslike huvide kaitsmiseks otstarbekamad ning see on ainuüksi tema enda vastutusala. Tema valik ei piira aga ühtlustamisametit haldusmenetluses hagejale menetlusliku staatuse andmisel ega selle menetluse tulemuse otsustamisel. Seega kui hageja on valinud mitte algatada kohtuasja, et saada registreeringu pikendamise taotlemiseks volitus, siis ei ole ühtlustamisametil kohustust seda tegemata jätmist parandada ning anda hagejale asjaomane õigus määrust nr 40/94 rikkudes.

27 Eeltoodut arvestades tuleb sedastada, et kuna hagejal puudus kaubamärgi registreeringu kehtivuse pikendamiseks kaubamärgiomaniku vahetu volitus, ei olnud ta pikendamismenetluse osaline ega saanud nimetatud menetluses tähtaja ennistamise taotlust seega esitada. Apellatsioonikoda ei teinud viga, kui ta jättis hageja kaebuse sel alusel rahuldamata.

28 Kuna määruse nr 40/94 artikli 78 lõikes 1 nimetatud esimene tingimus ei ole täidetud, tuleb hageja teine väide tagasi lükata, ilma et oleks vaja kontrollida teisi selles sättes esitatud tingimusi.

Esimene väide, mis põhineb kaitseõiguse ja õiguse olla ära kuulatud rikkumisel

Poolte argumendid

29 Hageja väitel põhines apellatsioonikoja vaidlustatud otsus eelkõige sellel, et hagejal ei ole vaidlusaluse kaubamärgi registreeringu pikendamise menetluses huvitatud isiku staatust. Kuna kaubamärgiosakonna otsuses ei ole hageja kui huvitatud isiku staatust aga kahtluse alla seatud, siis ei pidanud hageja oma kaebuses selles küsimuses seisukoha esitamist vajalikuks. Seetõttu oleks kaubamärgiosakonna otsusest teadlik apellatsioonikoda pidanud enne kaebuse tagasilükkamist põhjusel, et hageja ei ole huvitatud isik, tutvuma kaubamärgiosakonna märkustega.

30 Ühtlustamisamet vaidleb hageja argumentidele vastu.

Esimese Astme Kohtu hinnang

31 Vastavalt määruse nr 40/94 artikli 73 teisele lausele võivad ühtlustamisameti otsuste aluseks olla üksnes põhjused, mille kohta huvitatud isikutel on olnud võimalik esitada oma seisukoht. See säte tunnustab kaitseõiguste kaitse üldpõhimõtet ühenduse kaubamärgi õiguses. Vastavalt sellele ühenduse õiguse üldpõhimõttele peab ametiasutuste otsuste adressaatidel, kelle huve märkimisväärselt riivatakse, olema tõhus võimalus oma seisukohtade teatavakstegemiseks. Õigus olla ära kuulatud laieneb kõikidele faktilistele või õiguslikele asjaoludele, mis on otsustamise aluseks, kuid mitte haldusorgani poolt kavandatavale lõplikule seisukohale (vt Esimese Astme Kohtu 7. veebruari 2007. aasta otsus kohtuasjas T-317/05: Kustom Musical Amplification *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (kitarri kuju), EKL 2007, lk II-427, punktid 24, 26 ja 27 ning viidatud kohtupraktika).

32 Lisaks nähtub kohtupraktikast, et menetlusnormi rikkumine rikub kaitseõigusi vaid siis, kui sellel on olnud konkreetne mõju puudutatud ettevõtjate võimalusele ennast kaitsta (Esimese Astme Kohtu 14. detsembri 2005. aasta otsus kohtuasjas T-210/01: General Electric *vs.* komisjon, EKL 2005, lk II-5575, punkt 632 ja viidatud kohtupraktika). Kaitseõiguste tagamiseks kehtestatud normide rikkumine võib mõjutada haldusmenetluses tehtud otsuse kehtivust üksnes siis, kui on tõendatud, et haldusmenetluses oleks võidud jõuda teistsugusele lõpptulemusele, kui neid norme ei oleks rikutud (eespool viidatud kohtuotsus General Electric *vs*. komisjon, punkt 632; vt selle kohta ka Esimese Astme Kohtu 17. detsembri 1991. aasta otsus kohtuasjas T-7/89: Hercules Chemicals *vs.* komisjon, EKL 1991, lk II-1711, punkt 56, ja 30. septembri 2003. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-191/98, T-212/98–T-214/98: Atlantic Container Line jt *vs.* komisjon, EKL 2003, lk II-3275, punkt 340).

33 Nagu teise väite uurimisel tuvastati, järeldas ühtlustamisamet õigesti, et hageja ei ole registreerimise pikendamise menetluse osaline, kuna ta ei ole esitanud kaubamärgiomaniku antud pikendamistaotluse esitamise vahetut volitust. Selles osas tuleb lisada, et hageja ei ole kunagi väitnud, et kui talt oleks seda küsitud, oleks olnud tal võimalik selline volitus esitada. Sellest tuleneb, et ühtlustamisameti menetlus ei oleks igal juhul võinud jõuda teistsugusele lõpptulemusele kui kaebuse tagasilükkamine apellatsioonikoja poolt.

34 Seega tuleb eeltoodut arvestades jätta hageja esimene väide rahuldamata, ilma et oleks vaja kontrollida, kas hagejal oli enne vaidlustatud otsuse tegemist tõhus võimalus teha teatavaks oma seisukohad selle kohta, kas ta on pikendamismenetluse osaline.

35 Kuna mõlemad hageja esitatud väited tuleb tagasi lükata, tuleb hageja esimese võimalusena esitatud nõuded ning teise võimalusena esitatud nõuded rahuldamata jätta.

Kohtukulud

36 Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, tuleb kohtukulud, kaasa arvatud ajutiste meetmete kohaldamise menetluse kohtukulud, vastavalt ühtlustamisameti nõudele välja mõista hagejalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud, kaasa arvatud ajutiste meetmete kohaldamise menetluse kohtukulud, välja Jurado Hermanos, SL-ilt.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 12. mail 2009 Luxembourgis.

Allkirjad